

der da en Indskrænkning saavel i Regjeringens Myndighed som i Bevillingsmyndigheden. Det er det, jeg har imod dette Lovforslag. For hele Organisme kunde være en saadan, at en saadan Ordning hørte hjemme her, men saaledes er den ikke. — Havnene ere communale Anligger, men som høre mere umiddelbart under Regjeringens Tilsyn, fordi Havnevesenet har en anden og vigtigere offentlig Interesse end den, der knytter sig til Communerne; men de ere i deres Grundvæsen communale Indretninger, og det er efter min Overbeviisning en Feil, at de ikke ubestridende tilhøre Communerne. Det er en Feil, hver Gang Regjeringen er med i Administrationen af Gjenstande af den Art; thi saatager den en væsentlig Deel af sin Control. Det er dette Lovforslags Mangel; troer jeg, at det har forsøgt — og jeg begriber Tilbøieligheden til at gjøre dette Forsøg — at opstille en Selvbestyrelse for denne Gjenstand for at see at tilveiebringe en stedlig Indflydelse, som kunde gjøre Sagen mere betydnende for den Landsdeel, den nærmest vedkommer. Men jeg troer, at efter hvad vi her i Landet have erfaret om den Slags Sager, skulle vi ikke gaae ind derpaa. Vi have havt kongelige Havne, og jeg behøver blot at nævne Frederikshavn, saa vil vist Enhver sige: lad os ikke faae flere af den Slags. Jeg troer derfor, at de fleste Medlemmer ville være enige med mig i, at det ikke er godt at overgibe saadanne Bestyrelser i communale Hænder og betale saa dyrt derfor. Vi ere lykkeligviis bleve af med een af disse Sager uden at have havt noget Gavn af den, nemlig Odense Canal, og vi ville komme til at gjøre den samme sørgelige Erfaring med Gudenaas.

Den høitærede Minister har sagt, at der ved Reguleringen af Vandveie er mange fine technische Spørgsmaal at løse; ja der er i den Grad mange, at man endnu ikke har kunnet give theoretiske Regler for deres Løsning; man har maattet føle sig frem og kan kun sige: det og det kan med Haab om et lykkeligt Udfald forsøges paa den og den Maade, men ikke, naar vi gjøre det eller det, opnaae vi det eller det Resultat. Men jo mere dette er Tilfældet, forekommer det mig, at i et Land, hvor der er et saa kostbart technisk Tilsyn med Veiene, nu da

de ere færdige, nemlig Ingenieurcorpset, er det ikke heldigt at opstille et Apparat af den Natur for Gudenaasens fremtidige Vedligeholdelse. Jeg vil tilraade den høitærede Minister at overveie, om det er betimeligt at føre dette Forslag igjennem nu. Forslaget fortjener vist megen Overveielse, og derfor venter jeg ogsaa, at det kommer i Udvag.

Indenrigsministeren: Jeg veed virkelig ikke, hvorledes jeg skal svare den sidste ærede Taler. Det forekommer mig, at han gjorde sig skyldig i flere Feiltagelser. Han viste hen til Frederikshavns Havn og sagde: „Tag Eder iagt for den og seer deri et advarende Exempel.“ Men Frederikshavns Havn er aldeles ikke communal. Kommunen udøver ingen Indflydelse paa den; — men hvis der skulde være gjort Udgifter ved Frederikshavns Havn, der maaskee kunde have været undgaaede, hvis Forbringerne skulde have været for store — jeg vil paa ingen Maade sige, at det er saa — troer den ærede Rigsdagsmand da ikke, at dersom Kommunen skulde have udbredt et Bidrag dertil, vilde Udgifternes Omfang have stillet sig anderledes? Odense Canal staaer heller ikke under Kommunens Indflydelse; aldeles som Tilfældet er i den foreliggende Sages Canal af Regjeringen og staaer som saadan under Indenrigsministeriet. — Hvad har Siemedet været med dette Lovforslag? Netop at betragte den samme Veie, som dette Thing har betragtet med Hensyn til mange saadanne Forholds Ordning. Thinget har i mangfoldige Tilfælde, hvor der af forskjellige Egne blev fordret det ene eller andet, erfaret, at saasnart det gjaldt om, at der skulde stee Opoffrelser fra Statens Side, saa vare Forlangenderne meget store, og da man ikke saae sig istand til gauffe at bedømme disse Forbringere's Rigtighed, pusede man at anlægge en Maalestof i saa Henseende ved at prøve, hvorvidt de Bedkommende selv vare villige til at gjøre Opoffrelser for det, de begjærede. Det er denne Maalestof, dette Thing i Sager af den Natur har anlagt paa de locale Interesser. Arbejderne ved Gudenaas ere i det væsentlige tilendebragte; der staaer kun tilbage at ordne Forholdet med Hensyn til Anlæggets Vedlige-